

UPITNIK ZA KANDIDATKINJU ZA POVJERENICU**Hadja LAHBIB****Pripravnost, upravljanje krizama i ravnopravnost****1. Opća sposobnost, predanost europskim ciljevima i osobna nezavisnost**

Koji su aspekti Vaših osobnih kvalifikacija i iskustva posebno relevantni za preuzimanje dužnosti povjerenika i promicanje općih europskih interesa, posebno u području za koje biste bili nadležni? Kako ćete pridonositi provedbi političkih smjernica Komisije? Kako ćete provoditi rodno osviještenu politiku i integrirati rodnu perspektivu u sva područja politike koja pripadaju Vašem resoru? Kako ćete provoditi politiku uključivanja mladih?

Koja jamstva u pogledu svoje nezavisnosti možete dati Europskom parlamentu i kako namjeravate osigurati da ni jedna Vaša prošla, sadašnja ili buduća aktivnost ne dovede u pitanje obnašanje Vaših dužnosti u Komisiji?

Veliki dio svojeg profesionalnog života provela sam putujući svijetom, uglavnom zemljama u kriznim situacijama ili ratu (Afganistan, Bliski istok, Demokratska Republika Kongo), kako bih shvatila što se događa i o tome izvješćivala postavljajući prava pitanja. Godine 2022. dobila sam priliku da kao ministrica vanjskih i europskih poslova pomognem u traženju rješenja i svoje iskustvo na terenu iskoristim u službi Belgije.

Moj mandat, koji je, najblaže rečeno, bio pun izazova, obilježili su krize i ratovi, od Ukrajine do Bliskog istoka, da ne spominjem ostale, te velike prirodne katastrofe, kao što je bio potres u Turskoj i Siriji.

Kao predsjednica B-Fasta – belgijskog tijela za brzu intervenciju u slučaju kriza i katastrofa u inozemstvu – u suradnji s relevantnim kolegama u vladi koordinirala sam pružanje hitne pomoći i slanje stručnjaka za potporu pogođenom stanovništvu. Vodila sam reformu B-Fasta s ciljem jačanja njegova ustroja i povećanja pripravnosti na buduće izazove.

Te su krize uvelike opteretile konzularne službe koje su pomagale belgijskim i europskim državljanima, posvećujući posebnu pažnju najranjivijim osobama.

Možemo očekivati da će krize – klimatske, humanitarne ili zdravstvene – u Europi i izvan nje postajati sve brojnije u godinama koje su pred nama.

Ako mi ukažete svoje povjerenje za mjesto povjerenice, pridonosit ću zaštiti europskih građana tako što ću ih bolje pripremati da predviđaju i sprečavaju krize i da na njih učinkovito reagiraju te ću istodobno širiti naše vrijednosti u ostatku svijeta pomažući potrebitom stanovništvu, uz poštovanje načela međunarodnog prava i međunarodnog humanitarnog prava.

Pripremanjem Europske unije da se zajednički suočava s prirodnim katastrofama i katastrofama izazvanima ljudskim djelovanjem, sukobima i krizama, istodobno jačamo vrijednosti i načela na kojima počiva naša Unija. To pridonosi izgradnji solidarnijeg i pravednijeg svijeta, izgradnji Unije koja štiti svoje građane i jamči im jednaka prava i mogućnosti.

Cijelog života borila sam se protiv predrasuda, a kako sam i sama ponekad bila njihova žrtva, dobro znam koliko diskriminacija katkad može biti nesvjesna i prikrivena. Moje je mišljenje da se protiv nejednakosti najbolje boriti tako da sve oblike diskriminacije suzbijamo horizontalno uz uključivanje svih sektora.

Nitko nije uvjereniji od mene da samo društvo lišeno svih oblika diskriminacije može biti temelj za osnaživanje koji će svakome bez obzira na njegovo podrijetlo i status omogućiti da živi slobodno i ostvari svoj puni potencijal. U svojim misijama u svijetu uvijek sam držala do suradnje s organizacijama civilnog društva jer sam željela poticati ravnopravnost i pravo svake osobe da bude ono što jest.

Kao ministrica vanjskih poslova posebno sam ponosna na to da sam podržala afganistanske žene u njihovoj borbi za slobodu te pridonijela skretanju pozornosti na prava LGBTIQ osoba u zemljama gdje su povorke ponosa još uvijek zabranjene.

S tim ću nastaviti i u svojem mandatu povjerenice za ravnopravnost. Zajedno s drugim članovima Kolegija predvodit ću rad na uključivanju ravnopravnosti i rodni pitanja u politike, zakonodavstvo i programe financiranja EU-a. U svojem ću radu biti primjer drugima i osigurati ravnopravnost i rodno osviještenu politiku u području upravljanja krizama i pripravnosti kako bi se povećala učinkovitost i uključivost odgovora na njih.

Naposljetku, tijekom belgijskog predsjedništva Vijeća Europske unije posebno sam nastojala surađivati sa svim razinama vlasti u duhu međusobnog razumijevanja te uzimajući u obzir sve različitosti koje smatram prednošću naše Unije. Belgija je u potpunosti preuzela ulogu „poštenog posrednika”. To nam je omogućilo da zatvorimo sedamdesetak zakonodavnih predmeta u suradnji sa svim uključenim dionicima, među ostalima i s Europskim parlamentom.

Uvjerena sam da će mi moje iskustvo i vještine omogućiti da pridonosem općem interesu Europe. Zajedno možemo graditi Europu koja će brzo i učinkovito odgovarati na krize. Možemo srušiti prepreke i boriti se protiv nejednakosti koje i dalje pogađaju naše sugrađane.

Tijekom svoje karijere pridavala sam veliku važnost suradnji s mladima jer će politike koje oblikujemo danas i odluke koje donosimo utjecati na njihovu budućnost. Stoga namjeravam dati prednost dijalozima s građanima i dionicima te aktivno surađivati s mladima u okviru godišnjih dijaloga o politikama za mlade, od kojih bi se prvi trebao održati u prvih 100 dana mojeg mandata.

Potvrđujem svoju predanost potpunom poštovanju članka 17. stavka 3. UEU-a te članaka 245. i 339. UFEU-a. Obvezujem se da ću pri obavljanju svojih službenih dužnosti predsjednicu Komisije obavještavati o svakoj situaciji koja bi mogla uključivati sukob interesa te da neću prihvaćati smjernice ili upute bilo koje vanjske strane.

Moja izjava o financijskim interesima predviđena Kodeksom ponašanja povjerenika potpuna je i dostupna javnosti te će se prema potrebi ažurirati. U skladu s tim, obvezujem se i da ću poštovati obveze transparentnosti, kako su utvrđene u Kodeksu ponašanja, u pogledu sastanaka samo s onim organizacijama ili samozaposlenim osobama koje su upisane u registar transparentnosti.

2. Upravljanje resorom i suradnja s Europskim parlamentom

Možete li se obvezati da ćete propisno obavještavati Parlament o Vašim aktivnostima i aktivnostima Vaših odjela? Kako shvaćate svoju odgovornost prema Parlamentu?

Koje ste konkretne obveze spremni preuzeti u pogledu Vaše angažiranosti u radu s Parlamentom i prisutnosti u Parlamentu (i u odborima i na plenarnim sjednicama), u pogledu transparentnosti, suradnje i učinkovitog daljnjeg postupanja u vezi sa stajalištima Parlamenta i njegovim zahtjevima za zakonodavne inicijative? Jeste li spremni Parlamentu pravovremeno pružati informacije i dokumente o planiranim inicijativama ili postupcima koji su u tijeku, jednako kao i Vijeću?

Budem li potvrđena kao povjerenica za pripravnost i upravljanje krizama te za ravnopravnost, preuzet ću punu političku odgovornost za mandat koji mi je povjeren u mojem mandatnom pismu i u skladu s političkim smjernicama predsjednice. Riječ je o resoru koji u potpunosti odražava moje osobne vrijednosti i zato ću svoje zadaće ispunjavati s velikom predanošću, što uključuje i potpunu i transparentnu suradnju s vama / Parlamentom.

Europski parlament smatram važnim partnerom i shvaćam svoju ulogu kao dio kontinuiranog i transparentnog dijaloga s vama, zastupnicima u Europskom parlamentu. Ako me potvrdite na ovoj dužnosti, prioritet će mi biti redovito obavješćivanje Parlamenta o zakonodavnim aktivnostima te sudjelovanje u raspravama i odgovaranje na naknadna pitanja o politikama u mojoj nadležnosti. Vjerujem da je parlamentarni nadzor nužan kako bi se zajamčila odgovornost i legitimnost te sam u potpunosti predana poštovanju tog načela.

U skladu s političkim smjernicama predsjednice aktivno ću sudjelovati na plenarnim sjednicama i sjednicama odbora, kao i u neformalnim razmjenama. Pobrinut ću se za stalan protok informacija predsjednicima relevantnih parlamentarnih odbora, čime ću poticati suradnju radi učinkovitog nadzora i davanja doprinosa. Parlamentarni

odbori bit će u potpunosti uključeni u sva važna zbivanja u područjima moje nadležnosti. Također ću blisko surađivati s Europskim parlamentom kako bi se osiguralo pravodobno praćenje rezolucija Parlamenta iz članka 225. UFEU-a.

Komisija na odlasku već je osmislila brojne zakonodavne i nezakonodavne inicijative i, budem li potvrđena, tijekom svojeg mandata želim se usredotočiti na njihovu provedbu. Uvjeren sam da Parlament može dati stvaran doprinos tome da građani i poduzeća u praksi uživaju prednosti politika i propisa EU-a.

Kad je riječ o području pripravnosti i upravljanja krizama, budem li potvrđena kao povjerenica, moja će uloga uključivati jačanje sposobnosti EU-a da djelotvorno i pravodobno odgovara na krize. Planiram razviti pristup kojim se obuhvaćaju sve opasnosti i pristup na razini cijelog društva, surađujući s relevantnim odborima i pojedinačnim zastupnicima u Europskom parlamentu kako bi se postigao cilj istinske Unije pripravnosti.

Osim toga, izrazito cijenim načelo kolektivnog donošenja odluka u Kolegiju povjerenika i čvrsto vjerujem da možemo povećati prisutnost i utjecaj EU-a na globalnoj sceni, ne samo u upravljanju krizama, pripravnosti i odgovoru na njih, već i u promicanju ravnopravnosti i humanitarnih načela u svijetu, s velikim fokusom na nestabilna društva u skladu s mojim resorom.

Međuinstitucijska suradnja nužna je za neometano funkcioniranje sustava EU-a, kao i za učinkovitost i legitimnost njegovih postupaka donošenja odluka. Moj će se pristup suradnje s drugim institucijama EU-a temeljiti na načelima otvorenosti, uzajamnog povjerenja i redovite razmjene informacija kako bi se osiguralo učinkovito partnerstvo u službi europskih građana.

Prepoznajem najveću važnost transparentnosti u zakonodavnom postupku EU-a i u potpunosti ću se pridržavati vrlo visokih standarda Komisije za sastanke s predstavnicima interesnih skupina. Stoga ćemo redovito objavlјivati informacije o tim sastancima i pobrinuti se za to da Parlament i naši građani o tome budu propisno obaviješteni.

Pitanja Odbora za razvoj

3. Nedostatak financiranja humanitarne pomoći

Koje ćete konkretne mjere poduzeti kako biste smanjili sve veći jaz u financiranju humanitarne pomoći, među ostalim putem godišnjih i višegodišnjih proračuna EU-a, te putem strateške koordinacije s državama članicama, kako biste proveli Zaključke Vijeća o rješavanju pitanja nedostatka financiranja humanitarne pomoći, posebno kad je riječ o predlaganju inovativnih modela financiranja humanitarne pomoći i postizanju „pravednije raspodjele odgovornosti među donatorima”, uključujući nove i potencijalne donatore te partnere sličnih stavova? Kako konkretno namjeravate „razviti strateški pristup humanitarnim lancima opskrbe” i što konkretno podrazumijeva „poticanje zajedničkih pristupa i ušteda troškova”? Uzimajući u obzir humanitarna načela, koje ćete korake poduzeti kako biste osigurali da proračun EU-a za humanitarnu pomoć bude zaštićen od preraspodjele u političke ili gospodarske svrhe te hoće li postojati okvir za praćenje učinkovitosti dodjele humanitarnih sredstava i odgovornosti za postizanje željenih rezultata? Što ćete učiniti kako biste povećali postotak humanitarne pomoći koja se lokalnim akterima isplaćuje na najizravniji mogući način?

Broj osoba kojima je potrebna pomoć neprestano raste. Za rješavanje tog problema potrebni su zajednički napori na različitim razinama, kako je navedeno u Komunikaciji iz 2021. „Humanitarno djelovanje EU-a: novi izazovi, ista načela”, u kojoj se predlaže niz mjera za rješavanje problema nedostatka financiranja humanitarne pomoći, među ostalim proširenje baze resursa, podupiranje boljeg poticajnog okruženja za humanitarne partnere, rješavanje temeljnih uzroka kriza, smanjenje humanitarnih potreba te poticanje djelotvorne i učinkovite isporuke humanitarne pomoći u okviru pristupa Tima Europa.

Budem li potvrđena za povjerenicu, neumorno ću se zalagati za humanitarnu dimenziju EU-a i sigurna sam da ću moći računati na kontinuiranu potporu Europskog parlamenta i Vijeća tijekom cijelog mandata. Najveći donator mora biti primjer drugima i nikoga ne smije zapostaviti. Možete biti sigurni da ću u svakoj humanitarnoj situaciji nastojati iskoristiti sav kapacitet svih dostupnih resursa. Ojačat ću instrumente EU-a za humanitarni odgovor i pobrinuti se da raspoložemo sredstvima, znanjem i stručnošću primjerenima novim okolnostima.

Poticat ću države članice da poštuju dobrovoljni cilj namjene 0,07 % bruto nacionalnog dohotka (tj. 10 % službene razvojne pomoći) humanitarnoj pomoći. Među državama članicama EU-a razina doprinosa uvelike se razlikuje, što *de facto* oslabljuje humanitarni utjecaj Europe i njezino zalaganje za veći doprinos trećih zemalja. Obvezujem

se da ću pratiti napredak država članica u tom pogledu i održavati redovite političke rasprave kako bi se osigurala strateška koordinacija na razini EU-a i na globalnoj razini (npr. na Europskom humanitarnom forumu).

U vezi s tim bitnim pitanjem sudjelovat ću s vama kao parlamentarnim ogrankom proračunskog tijela. Računat ću na suradnju u poticanju vlada i nacionalnih parlamenata da osiguraju financijska sredstva za humanitarnu pomoć kad je to potrebno.

Moramo proširiti međunarodnu bazu donatora. Uvjerena sam da se to može postići zahvaljujući našim kontinuiranim zajedničkim aktivnostima informiranja, posebno skupine G20 i drugih međunarodnih partnera.

Radit ću na tome da se osim javnih donatora u to djelotvornije uključi i privatni sektor. Namjeravam ne samo istražiti kako bi taj sektor mogao dopuniti financiranje humanitarne pomoći, nego i povećati ugled poduzeća EU-a kao predvodnika društveno odgovornog poslovanja.

Uz financiranje humanitarne pomoći jednako je važno raditi na smanjenju humanitarnih potreba (npr. promicanjem većeg poštovanja međunarodnog humanitarnog prava, povećanjem pripravnosti na katastrofe i anticipatornih mjera te jačanjem otpornosti nestabilnih zemalja) i povećati učinkovitost i djelotvornost pomoći koju pružamo.

U tom smislu i u skladu sa svojim mandatnim pismom razvit ću prije svega strateški pristup humanitarnom lancu opskrbe. Na primjer, poticat ću humanitarne partnere na zajedničku nabavu humanitarne pomoći, spremnost i optimizaciju zaliha, udružena prijevozna rješenja, razmjenu stručnog znanja i korištenje zajedničkih digitalnih alata. Zajedničkom nabavom smanjit će se visoke cijene uzrokovane natjecanjem za ograničene resurse. Razmjena informacija o zalihama omogućit će da odgovarajuća pomoć bude na odgovarajućem mjestu za svaku konkretnu krizu. Udruživanjem prijevoznih rješenja smanjit će se troškovi prijevoza i kašnjenja u isporuci pomoći. Ekološki prihvatljiviji odgovor mogao bi uključivati upotrebu reciklirane robe i odgovarajuće sustave gospodarenja otpadom. To su neki od primjera kako se strateškim pristupom humanitarnom lancu opskrbe i logistici mogu ostvariti uštede, bolje prilagoditi pomoć korisnicima i osigurati učinkovito upravljanje proračunom.

Osim toga, na temelju dosadašnjeg rada nastavit ću jačati instrumente EU-a za odgovor na izvanredne humanitarne situacije kako bi se uklonili operativni nedostaci i olakšala brza isporuka pomoći potrebitima.

Budem li potvrđena kao povjerenica, pobrinut ću se da se financiranje humanitarne pomoći EU-a i dalje dodjeljuje u skladu s humanitarnim načelima i potrebama primjenjujući pouzdanu metodologiju utemeljenu na konkretnim podacima. Suvremen i ojačan proračun EU-a trebalo bi usmjeriti na područja u kojima je djelovanje EU-a najpotrebnije i fleksibilno upotrebljavati. Pod mojim vodstvom jedini orijentir humanitarne pomoći EU-a bit će pružanje pomoći potrebitima. Praćenje i evaluacija i dalje će biti ključni za osiguravanje odgovornosti, učinkovitosti i djelotvornosti humanitarnih intervencija EU-a.

Prepoznajući vrijednost kvalitetnog financiranja za osiguravanje djelotvornosti i učinkovitosti humanitarnog djelovanja, ciljani i ojačani proračun EU-a pomoći će u odgovoru na humanitarne potrebe i kontinuitetu rada u slučaju dugotrajnih kriza.

Naposljetku, u skladu s obvezama EU-a preuzetima u okviru Velikog dogovora nastavit ću podupirati program lokalizacije. U bliskoj suradnji s našim partnerima u provedbi (uključujući UN te međunarodne i nevladine organizacije) i u skladu s postojećim pravnim okvirom nastavit ću raditi na povećanju udjela sredstava EU-a za humanitarnu pomoć tako da se što je moguće izravnije usmjeravaju prema lokalnim organizacijama, primjerice podupiranjem udruženih fondova za pojedine zemlje. Dosljedno ću podupirati i izgradnju kapaciteta lokalnih partnera i promicati njihovo uključivanje i angažman u cijelom humanitarnom ciklusu, od pripravnosti na katastrofe i anticipatornog djelovanja, procjene potreba, određivanja prioriteta i osmišljavanja faze odgovora do razmjene znanja i sudjelovanja u mehanizmima koordinacije, kako je navedeno u nedavnim smjernicama Komisije o ravnopravnim partnerstvima s lokalnim pružateljima pomoći u humanitarnom kontekstu.

4. Povezanost humanitarnog djelovanja, razvoja i mira

Kako ćete raditi na poboljšanju koordinacije, suradnje i usklađenosti razvojnih, humanitarnih i mirovnih djelovanja EU-a, među ostalim među svim akterima EU-a, te na suradnji s lokalnim zajednicama, organizacijama civilnog društva i drugim dionicima u razvoju strategija koje se odnose na povezanost humanitarnog djelovanja, razvoja i mira? Hoćete li u okviru „integriranog pristupa rješavanju nestabilnosti na razini Komisije” zajedno s povjerenikom za međunarodna partnerstva i svim relevantnim službama Komisije razviti političke smjernice i

konkretne mehanizme kako bi se osiguralo da razvojni naponi pomažu u rješavanju temeljnih uzroka nestabilnosti i izgradnji otpornosti zajednica kako bi se postigli održivi rezultati koji se ne mogu postići samo humanitarnim djelovanjem te kako planirate mjeriti djelotvornost tih napora? S obzirom na to, obvezujete li se na poticanje ulaganja u anticipatorno djelovanje i suradnju s povjerenikom za međunarodna partnerstva na razvoju zajedničke politike EU-a o otpornosti na klimatske promjene, s posebnim naglaskom na nestabilnim i sukobima pogođenim kontekstima?

S obzirom na širinu portfelja koji Vam je dodijeljen i sve veći broj humanitarnih kriza, kako namjeravate osigurati da se odgovarajuća pozornost posveti vanjskoj dimenziji humanitarne pomoći i humanitarne diplomacije, a posebno zaboravljenim krizama? Koje ćete mjere poduzeti kako biste promicali usklađenost s međunarodnim humanitarnim pravom i njegovo poštovanje?

Izazovi su preveliki da bi humanitarni akteri mogli djelovati sami, pogotovo u dugotrajnim krizama. Najvažnije je spasiti živote, ali EU mora doprinijeti i rješavanju sukoba i političkih napetosti, ponovnoj izgradnji socijalne kohezije, smanjenju rizika za okoliš te jačanju otpornosti i sigurnosti.

U današnjim složenim krizama mjere prevencije, pomoći i oporavka ne poduzimaju se u jasnom slijedu – često se moraju poduzimati istovremeno. Da bi se na dosljedan i kolaborativan način odgovorilo na humanitarne potrebe, osigurala dostatna financijska sredstva i uklonile ranjivosti, ali i za uklanjanje temeljnih uzroka nestabilnosti i sukoba i izradu trajnih rješenja, potrebna je sveobuhvatna predanost svih aktera.

Bitno je usredotočiti se i na izgradnju otpornosti i sprečavanje sukoba. Time se ograničava učinak krize te olakšava izgradnja mira i tranzicija prema razvoju nakon krize, što donosi goleme koristi za stanovništvo. Kako bi se to postiglo, ključni su zajednički pristupi procjeni ranjivosti i potreba.

Budem li potvrđena kao povjerenica, radit ću na integriranom pristupu rješavanju nestabilnosti na razini Komisije, posebno putem zajedničke analize i strategije odgovora. Kroz blisku suradnju s visokom predstavnicom/potpredsjednicom i povjerenikom za međunarodna partnerstva, među ostalima, možemo osigurati brz odgovor na humanitarne krize, doprinijeti učinkovitom upravljanju međunarodnih partnerstava i ukloniti temeljne uzroke nestabilnosti i sukoba te smanjiti humanitarne potrebe. Ta će strategija osigurati usklađenost između donošenja globalnih politika, regionalnog angažmana i odgovora za pojedinačne zemlje. Zalagat ću se za brz i djelotvoran odgovor EU-a na krize mobilizacijom svih dostupnih instrumenata i usklađivanjem politika za neposredne kratkoročne potrebe i dugoročne mjere te osiguravanjem koordinacije s državama članicama EU-a. Naravno, moramo jamčiti odgovornost za svoje djelovanje i osigurati praćenje postignutog napretka. Okvir za nestabilnost stoga bi trebao uključivati mehanizam praćenja kako bi se redovito procjenjivao naš angažman i prema potrebi predlagale prilagodbe. U tu svrhu namjeravam aktivno surađivati s kolegama iz drugih službi i institucija EU-a (ESVD, Vijeće i Europski parlament).

Radit ću na poticanju ulaganja u pripravnost na katastrofe i anticipatorno djelovanje te surađivati s relevantnim službama Komisije na provedbi plana za prilagodbu klimatskim promjenama kako bi se ojačala otpornost na njih, pri čemu ću osobitu pažnju posvetiti situacijama nestabilnosti i sukoba. Za to će trebati utvrditi dosljedne i koordinirane načine bolje suradnje u zajedničkom ulaganju u pripravnost na katastrofe i anticipatorno djelovanje te osigurati otpornost naših ulaganja na klimatske promjene, a u prvom redu rješavati potrebe najranjivijih skupina.

Nastavit ću podupirati i rad UN-a na povezivanju humanitarne pomoći, razvoja i mira na razini sustava kako bi se ostvario učinak izvan granica financijskih sredstava EU-a.

Opseg resora za koji kandidiram za mene je velika čast i prilika da se usredotočim na stvaranje sinergija među različitim područjima rada koja pokreće duh i vrijednost solidarnosti. Humanitarna pomoć za mene će biti ključni prioritet tijekom cijelog mandata već iz tog razloga što to iziskuje vrlo teška humanitarna situacija u svijetu.

Za povjerenicu nadležnu za humanitarnu pomoć „zaboravljena kriza” ne postoji. U tom ću smislu nastojati namijeniti najmanje 15 % početnog proračuna za humanitarnu pomoć krizama koje ne privlače međunarodnu pozornost. Zanemarivanje hitnih potreba u tim krizama pogoršalo bi patnju i ugrozilo ljudsko dostojanstvo. Nadam se da će predanost i zalaganje EU-a u tom području dovesti do angažmana drugih donatora.

Međunarodno humanitarno pravo relevantnije je nego ikad jer osigurava osnovnu zaštitu civila pogođenih oružanim sukobima. Nažalost, posljednjih su godina kršenja međunarodnog humanitarnog prava postala pravilo, a ne iznimka. To ima kritične posljedice po civile i civilnu infrastrukturu, sprečava isporuku humanitarne pomoći potrebitima i vodi do sve većeg broja žrtava među humanitarnim radnicima. Zato vjerujem da moramo udvostručiti

napore i udružiti snage u zagovaranju poštovanja međunarodnog humanitarnog prava. To je ključno i za očuvanje međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, kao i rješavanje sve većih humanitarnih potreba.

Zalagat ću se da se međunarodno humanitarno pravo uvrsti među političke prioritete kako bismo mogli u potpunosti iskoristiti moć EU-a i pojačati njegovu humanitarnu diplomaciju i pristup Tima Europa. U tom pogledu namjeravam zajedno s visokom predstavnicom/potpredsjednicom Komisije izraditi plan povećanja učinka naših intervencija, s naglaskom na međunarodnom humanitarnom pravu, zaštiti civila u sukobima i pristupu humanitarnoj pomoći. EU i njegove države članice moraju odlučnije nastupiti. Budite sigurni da ću odlučno osuđivati sva kršenja međunarodnog humanitarnog prava bez obzira na to gdje su počinjena, ali i podupirati mjere kojima ih se nastoji spriječiti. Predana sam promicanju međunarodnog humanitarnog prava u suradnji s državama članicama putem diplomatskih misija i događanja na visokoj razini u okviru multilateralnih foruma i Europskog humanitarnog foruma. Obvezujem se i da ću nastaviti blisku suradnju s Međunarodnim odborom Crvenog križa u sprečavanju kršenja i promicanju poštovanja međunarodnog humanitarnog prava. Tijekom svojeg mandata podupirat ću mjere kojima se jača praćenje međunarodnog humanitarnog prava i promiče zagovaranje utemeljeno na dokazima.

Sudjelovanje u humanitarnoj diplomaciji nije nov koncept za EU. Već smo vrlo aktivni u zagovaranju i diplomatskim nastojanjima da se omogući dostava humanitarne pomoći zonama sukoba, sprečavanju kršenja međunarodnog humanitarnog prava, kao što je korištenje gladi kao oružja u ratu, i zaštiti humanitarnih i zdravstvenih radnika od napada. Međutim, novi izazovi iziskuju odlučnije i usklađenije pristupe. Željela bih postići sustavniji i bolje koordiniran pristup svih relevantnih aktera EU-a. Radujem se suradnji s državama članicama i Europskim parlamentom na razvoju odlučnog pristupa Tima Europa pitanju koje je tako bitno za tako brojne živote.

5. Nesigurnost opskrbe hranom i pothranjenost

Kako ćete ojačati mehanizme EU-a za odgovor na hitne situacije u borbi protiv gladi i pothranjenosti te utjecaja klimatskih promjena? Konkretnije, s obzirom na razorni učinak ruskog rata u Ukrajini na ukrajinski izvoz žitarica, kako namjeravate dodatno osigurati da te izvezene žitarice dopiju u zemlje u razvoju kako bi se spriječilo pogoršanje globalne nesigurnosti opskrbe hranom? Osim hitnih odgovora, koja dugoročna rješenja predlažete za rješavanje temeljnih uzroka nesigurnosti opskrbe hranom i pothranjenosti u okviru širih razvojnih politika i u bliskoj suradnji s našim međunarodnim partnerima? Konkretno, kako planirate surađivati s ESVD-om i državama članicama kako biste povećali napore EU-a u sprečavanju klimatskih promjena i gladi izazvane sukobima te povećanju odgovornosti u situacijama u kojima se glad koristi kao oružje u ratu?

EU je jedan od vodećih donatora humanitarne pomoći, a pomoć u hrani i prehrani glavna su vrsta potreba na koje se odgovara u okviru humanitarne pomoći EU-a. Samo u posljednje dvije godine EU je dodijelio više od 1,7 milijardi EUR za humanitarnu pomoć u hrani i prehrani, s naglaskom na zemljama kojima je pomoć najpotrebnija, posebno u supsaharskoj Africi.

Ali potrebe i dalje rastu: nesigurnost opskrbe hranom posljednjih se godina drastično povećala i dosegla rekordne razine zbog sukoba i nesigurnosti, sve gorih učinaka klimatskih promjena i gospodarskog pada te zbog posljedica ruske agresije na Ukrajinu, sve zajedno u kontekstu sve većeg siromaštva i nejednakosti. Stoga će održavanje adekvatnih razina pomoći u hrani i prehrani vjerojatno i dalje biti ključno u narednim godinama. Obvezujem se da ću se pobrinuti da EU to ostvari. Međutim, financiranje samo po sebi nije dovoljno. Uvjeren sam da moramo učinkovitije pružati pomoć u hrani i prehrani, a to možemo postići boljim usmjerenjem i većom upotrebom pomoći u gotovini – takva je pomoć dostojanstvenija, jeftinija i doprinosi otpornosti lokalnih gospodarstava. Trebali bismo iskoristivati i digitalne alate i promicati anticipatorno djelovanje.

Naravno, problem gladi ne može se riješiti samo humanitarnom pomoći. Moramo usvojiti transformativni pristup koji objedinjuje mirovne, preventivne i razvojne aktivnosti s optimalnim hitnim mjerama kako bismo prekinuli ciklus nesigurnosti opskrbe hranom i pothranjenosti. Pojačat ću rad na unapređenju suradnje i koordinaciji humanitarnih, razvojnih i mirovnih aktera, kao i s visokom predstavnicom/potpredsjednicom Komisije i povjerenikom za međunarodna partnerstva, radi rješavanja glavnih uzroka i posljedica kriza povezanih s hranom. Pomoć u hrani mora se kombinirati s dugoročnim ulaganjima u održivu poljoprivrednu i prehrambenu proizvodnju, sustave ranog upozoravanja za ublažavanje utjecaja klime na proizvodnju hrane te s odlučnim diplomatskim naporima za rješavanje sukoba, koji su jedan od glavnih uzroka nesigurnosti opskrbe hranom.

U tom ću kontekstu, na razini EU-a i kako sam navela u svojem mandatnom pismu, surađivati s drugim članovima Kolegija na sveobuhvatnom pristupu pitanju nestabilnosti [vidjeti odgovor na 4. pitanje] kako bi se osigurala odgovarajuća ulaganja u stvaranje prehrambenih sustava otpornih na klimatske promjene. Daljnjim angažmanom, uključujući pri državama članicama, pobrinut ću se da to i dalje bude prioritet EU-ove pomoći u hrani. Obvezat ću se i na ubrzanje operacionalizacije strategije odgovora Tima Europa na globalnu nesigurnost opskrbe hranom iz 2022. i raditi na zajedničkim ishodima za humanitarne i razvojne aktere iz službi EU-a i iz država članica.

Izvan EU-a održavat ću naš kontinuirani angažman u globalnim platformama i inicijativama za sigurnost opskrbe hranom, kao što je Globalna mreža za krize povezane s hranom, poštovanje međunarodnog humanitarnog prava i potpunu provedbu Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 2417 u kojoj se osuđuje korištenje gladi kao oružja u ratu. Nastavit ću informirati javnost i zalagati se za snošenje odgovornosti za situacije u kojima se glad koristi kao oružje u ratu i za poštovanje međunarodnog humanitarnog prava. To će uključivati i suradnju s visokom predstavnicom/potpredsjednicom Komisije i državama članicama u poduzimanju svih potrebnih koraka da se osigura poštovanje propisa u tom području i biti dio mojeg pristupa humanitarnoj diplomaciji [vidjeti odgovor na 4. pitanje].

Potreban nam je pristup humanitarne pomoći, a sigurnost opskrbe hranom mora i dalje biti prioritet. Ruska invazija na Ukrajinu znatno je pogoršala globalnu krizu sigurnosti opskrbe hranom povećanjem cijena i narušavanjem tržišta. Koridori solidarnosti EU-a od 2022. i ukrajinski crnomorski koridor 2023. ključni su za kontinuirani ukrajinski izvoz hrane i stabilizaciju globalnih cijena. EU mora i dalje biti predan tim naporima, pri čemu treba osigurati da hrana stigne do onih kojima je najpotrebnija, neovisno o njezinu podrijetlu. U tu svrhu nastavit ću promicati učinkovitu pomoć u hrani primjenom najboljeg pristupa za svaku pojedinačnu situaciju.

U odgovoru na te izazove i kako bi se osiguralo da humanitarna pomoć EU-a u hrani i prehrani zadovoljava potrebe, u prvim mjesecima svojeg mandata ažurirat ću smjernice humanitarne politike EU-a o pomoći u hrani.

Pitanja Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

6. Kako planirate osigurati dostatna sredstva u okviru trenutnog i budućeg VFO-a za poboljšanje upravljanja krizama i pripravnosti? Kako ćete osigurati pravedan pristup potrebnim financijskim sredstvima za regije i zajednice suočene s čestim prirodnim katastrofama kao što su šumski požari i suše? Koje ćete konkretne mjere predložiti za jačanje pripravnosti na krizu, posebno na temelju Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, Koordinacijskog centra za odgovor na hitne situacije i RescEU-a? Koji je konkretan vremenski okvir za te mjere, uključujući reviziju Mehanizma Unije za civilnu zaštitu? Predviđate li uspostavu trajnijih pričuva objedinjenih resursa za odgovor na različite vrste katastrofa, slično stalnoj floti za spašavanje u slučaju šumskih požara? Možete li objasniti prirodu Europskog mehanizma civilne obrane i njegovu interakciju s Mehanizmom Unije za civilnu zaštitu? Kako ćete poticati suradnju među državama članicama kako bi se poboljšala pripravnost za rizike te sigurnosne i zdravstvene krize?

S obzirom na porast ekstremnih vremenskih uvjeta i promjenjivu prirodu sigurnosnih prijetnji, EU mora razviti sveobuhvatniji i integriraniji pristup upravljanju rizicima i krizama.

Budem li potvrđena kao povjerenica, usmjeravat ću izradu i provedbu ambiciozne Unijine strategije za pripravnost, u bliskoj suradnji s kolegama povjerenicima, oslanjajući se, među ostalim, na tematsko izvješće bivšeg finskog predsjednika Niinistöa o civilnoj i obrambenoj pripravnosti. Tu strategiju namjeravam predstaviti već na početku svojeg mandata.

Unijina strategija za pripravnost mogla bi se temeljiti na širokoj definiciji „pripravnosti” koja uključuje koncepte izgradnje otpornosti i upravljanja rizicima od katastrofa, čime bi se osigurao sveobuhvatan strateški i međusektorski pristup upravljanju katastrofama i krizama u narednim godinama. Strategija bi se mogla usmjeriti na: (1) pristup kojim se obuhvaćaju sve opasnosti: prijelaz s reaktivnog na proaktivniji način upravljanja krizama na razini EU-a; (2) pristup koji obuhvaća sve razine vlasti: sveobuhvatniji i integriraniji pristup europskom upravljanju krizama u svim sektorima i na svim razinama upravljanja; i (3) pristup koji obuhvaća cijelo društvo: širi razvoj kulture pripravnosti i otpornosti u Europi.

Mehanizam Unije za civilnu zaštitu (UCPM), njegov Koordinacijski centar za odgovor na hitne situacije (ERCC) i njegovi kapaciteti rescEU-a bit će važni elementi te sveobuhvatne Unijine strategije za pripravnost jer su uhodani,

pouzđani i vrlo funkcionalni instrumenti u službi država članica za sprečavanje katastrofa i izvanrednih situacija, pripremu za njih i odgovor na njih.

Zbog toga u okviru Unijine strategije za pripravnost namjeravam razmotriti eventualnu potrebu za prijedlogom revizije UCPM-a i njegovih komponenti ERCC i rescEU.

ERCC se pokazao posebno uspješnim u koordiniranju pružanja pomoći kojom se istodobno odgovara na dugotrajne, složene i međusektorske krize (npr. COVID-19 i agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, sukob na Bliskom istoku) i na krize uzrokovane klimatskim promjenama (šumski požari, poplave ili oluje). Budem li potvrđena kao povjerenica, nastavit ću raditi na jačanju uloge ERCC-a kao koordinacijskog centra EU-a za krize i njegovih kapaciteta za predviđanje kriza, pripremu za njih i odgovor na njih. To će biti na prioritetnom mjestu u mojem kalendaru.

RescEU, prva europska strateška rezerva kapaciteta civilne zaštite, ključna je sastavnica Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i u praksi svjedoči o solidarnosti EU-a. Tu stratešku rezervu ključno je održavati i prema potrebi dodatno povećati. Istodobno treba održavati i pouzdan sustav uzajamne pomoći među državama članicama koji sada uključuje dobrovoljna „Europska udružena sredstva za civilnu zaštitu”, međusobnu stručnu potporu i druge instrumente za izgradnju kapaciteta.

Moj je prioritet održavanje i nadopunjavanje postojećih kapaciteta sustava rescEU. Uz to ću s obzirom na sve veće klimatske i sigurnosne rizike blisko surađivati s državama članicama na daljnjem proširenju kapaciteta sustava rescEU, primjerice u područjima gašenja šumskih požara, energetske opreme, medicinskih protumjera te kapaciteta za medicinsku evakuaciju i skloništa. Također ćemo morati razmotriti razvoj novih kapaciteta za nove prijetnje na razini EU-a kojima bi se mogla poboljšati pripravnost EU-a na veći raspon scenarija katastrofa, uključujući kvarove na infrastrukturi, sukobe i hibridne prijetnje. To ću pitanje konkretnije razmotriti u okviru rada na Unijinoj strategiji za pripravnost.

Razvoj europskog mehanizma civilne obrane bit će također ključna dimenzija Unijine strategije za pripravnost. Tu inicijativu smatram prilikom za uklanjanje velikih postojećih nedostataka u pogledu angažmana građana i zajednice u jačanju vlastite otpornosti i aktivnog sudjelovanja u civilno-vojnoj suradnji. Naši građani, nevladine organizacije i privatni sektor ključni su partneri u jačanju otpornosti našeg društva. Rasprava o suvremenom konceptu civilne obrane već je započela u nekoliko država članica. Na temelju tih razmatranja želim, zajedno s državama članicama i Europskim parlamentom, dodatno razviti otpornost društva u cijeloj Uniji.

Kako bi se izbjegla daljnja fragmentacija sustava za upravljanje krizama, razvoj mehanizma civilne obrane bit će usko povezan i komplementaran s postojećim strukturama koje su se pokazale uspješnim, kao što su Mehanizam Unije za civilnu zaštitu i Koordinacijski centar za odgovor na hitne situacije.

U području zdravstvene sigurnosti radit ću pod vodstvom izvršne potpredsjednice za ljude, vještine i pripravnost te u bliskoj suradnji s povjerenikom za zdravlje i dobrobit životinja na jačanju kapaciteta za pripravnost i odgovor u području zdravlja u EU-u, posebno provedbom nove strategije za potporu dostupnosti medicinskih protumjera protiv prijetnji javnom zdravlju i šire strategije EU-a za stvaranje zaliha. Nastavit ćemo i podupirati države članice i olakšavati njihovu suradnju kako bismo osigurali visoku razinu pripravnosti na nacionalnoj razini. U prvim mjesecima nove Komisije predviđa se donošenje plana Unije za zdravstvene krize i pandemije („Unijin plan prevencije, pripravnosti i odgovora”) kojim će se osigurati suradnja među državama članicama u prevenciji ozbiljnih prekograničnih prijetnji zdravlju te pripravnosti i poglavito tijekom odgovora na njih. Plan će se svake godine razmatrati s državama članicama i redovito se ažurirati u skladu s novim prijetnjama.

Suradnja među državama članicama u pogledu ozbiljnih prekograničnih prijetnji zdravlju odvija se u okviru Odbora za zdravstvenu sigurnost, koji je i ostat će središnji element našeg okvira za pripravnost i odgovor u području zdravlja. Podupirat ću rad na daljnjem jačanju instrumenata za pripravnost na krizu i redovito ih testirati. Ti instrumenti uključuju sustav ranog upozorenja i odgovora (EWRS) koji je operativan 24 sata dnevno sedam dana u tjednu za slučaj pojave ili razvoja prekograničnih prijetnji zdravlju, referentne laboratorije EU-a za javno zdravlje koji mogu pružiti potporu brzom otkrivanju bioloških prijetnji i radnu skupinu EU-a za zdravlje.

Pred nama je izrada budućeg višegodišnjeg financijskog okvira i njegovih instrumenata. Želim se pobrinuti za to da nastavimo rad na solidnijem pristupu europskom upravljanju krizama i pripravnosti građana tako što ćemo s reakcije prijeći na proaktivnu spremnost.

7. U Vašem mandatnom pismu navodi se niz ambicija za proširenje kapaciteta za upravljanje krizama. Kad je riječ o zdravstvenoj pripravnosti, kako namjeravate prevladavati financijske izazove s obzirom na nedavne rezove u proračunu za druge programe kao što su program „EU za zdravlje” i Obzor Europa te izazove koje predstavljaju suprotstavljeni politički prioriteti, koji su već utjecali na mjere i projekte koje treba provesti DG HERA? Imajući to na umu, kako namjeravate ojačati zdravstvenu pripravnost i kako zamišljate buduće financiranje takvih mjera? Predviđate li proširenje kapaciteta HERA-e i kako biste to postigli? Možete li objasniti razvoj šire strategije EU-a za stvaranje zaliha? Kako ćete osigurati da se predviđenim strategijama pripravnosti i stvaranja zaliha postigne ravnoteža između dostatnih rezervi, a da se ne uzrokuju nestašice u državama članicama i drugim zemljama, uključujući globalni jug?

Nakon pandemije bolesti COVID-19 EU je podržao države članice u njihovim nastojanjima za jačanje pripravnosti zdravstvene sigurnosti i otpornosti zdravstvenih sustava. Rješavanje tog izazova podrazumijevalo je dosad nezabilježenu koordinaciju i financijsku potporu.

Na razini EU-a najveći i najambiciozniji financijski program EU-a koji je dosad bio posvećen isključivo zdravlju, „EU za zdravlje”, uspostavljen je kao temelj novog zamaha politike zdravstvene sigurnosti i pripravnosti te europske zdravstvene unije. Znatan dio njegovog proračuna namijenjen je zaštiti ljudi od ozbiljnih prekograničnih prijetnji zdravlju i poticanju zdravstvene pripravnosti, posebno poboljšanju nacionalnih sustava nadzora (oko 85 milijuna EUR) i suzbijanju antimikrobne otpornosti (50 milijuna EUR). Ulaganje u mjere zdravstvene pripravnosti i sveukupnu otpornost zdravstvenih sustava trebalo bi smatrati ulaganjem, a ne troškom na nacionalnoj i europskoj razini. Osim toga, mobilizirana su financijska sredstva programa „EU za zdravlje” kako bi se brzo odgovorilo na druge novonastale probleme, uključujući globalne zdravstvene izazove kao što je izbijanje epidemije majmunskih boginja u Africi, te kako bi se poboljšala zdravstvena skrb za ukrajinske izbjeglice i raseljene osobe.

Kad je riječ o financiranju, uz poštovanje parametara trenutačnog višegodišnjeg financijskog okvira, maksimalno ću iskoristiti svaki dostupan euro.

Kad je riječ o pripravnosti i odgovoru na krizu, HERA je odgovorna za jačanje pripravnosti i odgovora na zdravstvene krize u EU-u, među ostalim osiguravanjem dostupnosti medicinskih protumjera kada je to potrebno. Budem li potvrđena, surađivat ću sa svim drugim relevantnim članovima Kolegija na izradi ambiciozne strategije za potporu pristupu medicinskim protumjerama i njihovoj dostupnosti od ranog otkrivanja prijetnji do razvoja novih medicinskih protumjera, njihove proizvodnje u velikim količinama i brzom uvođenju u Europi i u svijetu.

Tu novu strategiju medicinskih protumjera smatram prilikom za primjenu cjelovitog pristupa, od procjene prijetnji do podupiranja istraživanja, povećanja proizvodnje u kriznim vremenima i stvaranja zaliha. U okviru priprema za kemijske, biološke, radiološke i nuklearne prijetnje (KBRN) i na temelju šire strategije stvaranja zaliha time bi se omogućilo iskorištavanje instrumenata kao što je zajednička nabava. Oslonit ću se i na stručno znanje HERA-e za pripremu buduće Unijine strategije za pripravnost u potpunoj komplementarnosti s resorima drugih povjerenika. Naposljetku, pripremni rad HERA-e na aktu o kritičnim lijekovima radi sprečavanja nestašica ključnih lijekova također će biti vrlo važan za sprečavanje zdravstvenih kriza koje su posljedica takvih kritičnih nestašica. Budem li potvrđena, blisko ću surađivati s povjerenikom za zdravlje i dobrobit životinja na tim pitanjima.

Jedna od ključnih pouka iz pandemije bolesti COVID-19 je koliko je važno brzo uvođenje medicinskih potrepština u krizi. Nitko neće biti siguran dok svi ne budemo sigurni. Iz tog je razloga 2020. stvorena prva rezerva kritične medicinske opreme na razini EU-a putem zaliha sustava rescEU. Slijedile su joj mnoge druge. Izuzetno je važno da EU i države članice nastave ulagati u osiguravanje odgovarajućih medicinskih protumjera u odgovarajućim količinama. Međutim, svoje financiranje moramo racionalizirati tako što ćemo ga usmjeriti na ciljne strateške prioritete.

Budem li potvrđena, blisko ću surađivati s drugim povjerenicima na izradi opsežne strategije EU-a za stvaranje zaliha. Njome će se dodatno ojačati naši kapaciteti za stvaranje zaliha na razini EU-a i poduprijeti stvaranje zaliha na nacionalnoj razini, a time i poboljšati planiranje, osmišljavanje i stvaranje zaliha kako bi se omogućilo brzo uvođenje medicinskih protumjera u slučaju izvanrednih stanja u području javnog zdravlja. Promicat ću blisku i pažljivu koordinaciju s državama članicama kako bi se izbjegla neusklađena rješenja u području strateških inventara, čime bi se stvorile neravnoteže i povećao rizik od nestašica u državama članicama i trećim zemljama. Zalažem se za jačanje našeg mehanizma za upravljanje krizama i odgovor na njih kako bi se nastavio prelazak s reakcije na proaktivnu pripravnost.

Da bismo ojačali zdravstvenu sigurnost EU-a, moramo ojačati i veze sa svojim globalnim partnerima za bolju globalnu zdravstvenu sigurnost, primjenjujući pristup Tima Europa provjeren tijekom pandemije bolesti COVID-19 i sadašnje krize velikih boginja. Stoga bih u suradnji s kolegama povjerenicima nastavila doprinosti jačanju globalne strukture za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize, koja je oblikovana i u okviru SZO-a putem Međunarodnih zdravstvenih propisa i planiranog sporazuma o pandemijama.

8. Koje ćete konkretne mjere poduzeti kako biste osigurali integraciju mjera za sprečavanje katastrofa u druga područja politika EU-a? S obzirom na učestalost ekstremnih vremenskih uvjeta zbog klimatskih promjena, koje mogućnosti za sinergije vidite između Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i budućeg plana za prilagodbu klimatskim promjenama? Koje konkretne mjere predviđate za suradnju s državama članicama suočenima s teškim sušama? Kako ćete osigurati da se pripravnost i prilagodba klimatskim rizicima na odgovarajući način uključe u politike EU-a povezane s poljoprivredom i hranom?

Važnost prevencije katastrofa raste ukorak sa sve konkretnijim učincima i troškovima klimatskih promjena. Budem li potvrđena kao povjerenica, u sljedećem sastavu Komisije zauzet ću istinski sveobuhvatan pristup u tom pogledu, koji je u konačnici i u središtu buduće Unije pripravnosti.

Podupirat ću zajedničke ciljeve politike za sprečavanje katastrofa, posebno u ključnim sektorima. Važne inicijative u tom pogledu uključuju europski plan za prilagodbu klimatskim promjenama, inicijativu za otpornost vodoopskrbe i viziju za poljoprivredu i hranu.

Prilagodba klimatskim promjenama podrazumijeva proaktivno uvođenje mjera kojima se ograničava destruktivni potencijal povećanih klimatskih opasnosti. Stoga ću u potpunosti podupirati osiguravanje strukturne otpornosti svih ulaganja na buduće katastrofe povezane s klimatskim promjenama. Uz to ću promicati „pametnu” prevenciju koja donosi gospodarske i društvene koristi našim društvima i građanima. To uključuje, ali nije ograničeno na politike EU-a u području poljoprivrede i hrane. Naravno, nastojat ću osigurati da se mehanizmima solidarnosti u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu rješavaju i klimatske prijetnje.

Svi smo svjedočili nedavnim dramatičnim poplavama u srednjoj Europi, požarima i sve većim sušama u južnoj Europi, što je ponovno pokazalo ključnu ulogu vodnog ciklusa u upravljanju rizicima od katastrofa i hitnu potrebu za pojačanom prevencijom kako bi se uklonili rizici povezani s vodom. Spremno ću poduprijeti rad na europskoj strategiji za otpornost vodoopskrbe, u okviru koje će biti potreban pristup pripravnosti. S kolegama povjerenicima surađivat ću i na promicanju prilagodbe klimatskim promjenama i doprinijeti radu na planu za prilagodbu klimatskim promjenama. Radit ću i na uključivanju aspekata otpornosti na katastrofe u održivost našeg poljoprivrednog i prehrambenog sektora.

Pitanja Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

9. Pripravnost

Jedan od prioriteta Vašeg portfelja bit će pripravnost i upravljanje krizama u kontekstu novih prijetnji i hibridnih napada s unutarnjom i vanjskom dimenzijom, koji ugrožavaju ne samo funkcioniranje naše ključne infrastrukture i osnovnih javnih usluga, nego i sigurnost i dobrobit naših građana te našu gospodarsku stabilnost i blagostanje. S obzirom na navedeno, bit ćete zaduženi za nadzor razvoja i provedbe Unijine strategije za pripravnost, s ciljem mogućeg donošenja zakona o pripravnosti EU-a u budućnosti. Koje ćete korake poduzeti kako biste razvili tu strategiju? Poštujući nacionalne nadležnosti, kako ćete osigurati potpunu uključenost različitih razina uprave, privatnog sektora i civilnog društva u ovu strategiju? Kako planirate ojačati kulturu pripravnosti EU-a u našoj javnoj raspravi?

Budem li potvrđena kao povjerenica, usmjeravat ću razvoj i provedbu ambiciozne Unijine strategije za pripravnost u bliskoj suradnji s kolegama povjerenicima, visokom predstavnicom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i državama članicama. Nadovezat ću se, među ostalim, na tematsko izvješće bivšeg finskog predsjednika Niinistöa o civilnoj i obrambenoj pripravnosti.

S obzirom na novu realnost upravljanja krizama u Europi koju obilježavaju nove i rastuće unutarnje i vanjske sigurnosne prijetnje te sve veći utjecaj klimatskih promjena, Unijina strategija za pripravnost ključna je za razvoj

zajedničke vizije učinkovite pripravnosti naših društava, građana i kritične infrastrukture jer je to glavni uvjet za očuvanje naše gospodarske stabilnosti i blagostanja.

U Unijinoj strategiji za pripravnost uzet će se u obzir važnost jedinstvenog tržišta, koje znatno doprinosi BDP-u EU-a i utječe na gotovo 450 milijuna građana. Nedavne krize pokazale su koliko jedinstveno tržište može biti osjetljivo u slučaju poremećaja i koliko se europsko gospodarstvo oslanja na jedinstveno tržište koje dobro funkcionira. Akt o izvanrednim okolnostima i otpornosti na unutarnjem tržištu (IMERA), službeno potpisan u listopadu 2024., poslužit će kao temelj za funkcionalno jedinstveno tržište u kriznim razdobljima i zaštitit će slobodno kretanje robe, usluga i osoba. Taj će akt omogućiti zajedničke vježbe s državama članicama u kojima će se simulirati opsežne krize kako bismo bili spremni na scenarije koji bi mogli poremetiti jedinstveno tržište. Odbor IMERA-e, odgovoran za upravljanje i strateški nadzor, olakšat će suradnju između država članica, Komisije i Europskog parlamenta. Osim toga, mogli bi se uključiti dionici iz industrije, uključujući MSP-ove, kako bi se omogućilo da poduzeća pridonese mjerama pripravnosti i imaju koristi od njih.

Unijina strategija za pripravnost temeljit će na širokoj definiciji pripravnosti, uključujući koncepte jačanja otpornosti i upravljanja rizicima od katastrofa, čime će se osigurati sveobuhvatan strateški pristup upravljanju katastrofama i krizama u nadolazećim godinama. Strategija bi se mogla usmjeriti na integrirani pristup kojim se obuhvaćaju sve opasnosti, pristup koji obuhvaća sve razine vlasti i pristup koji obuhvaća cijelo društvo.

1. Integrirani pristup kojim se obuhvaćaju sve opasnosti: *prelazak na proaktivniji način upravljanja krizama na razini EU-a* jer su katastrofe i krize sve složenije, odvijaju se istovremeno i jedna drugu pogoršavaju te se kaskadno šire na različite sektore i razine uprave. Kako bismo bolje razumjeli i predvidjeli takve katastrofe i krize u budućnosti, pobrinut ću se za jačanje kapaciteta u područjima strateškog predviđanja, analize rizika, ranog upozoravanja, otkrivanja i analize. Osim toga, surađivat ću s kolegama u Kolegiju na daljnjem uključivanju upravljanja rizicima i prevencije rizika te prilagodbe klimatskim promjenama u ključne sektore europskog društva i gospodarstva; države članice i lokalna tijela moraju bolje iskoristiti postojeće regionalne i kohezijske fondove kako bi povećali svoju pripravnost.
2. Pristup koji obuhvaća sve razine vlasti: *sveobuhvatniji i integrirani pristup upravljanju krizama u Europi* jer u slučaju složene katastrofe ili krize različiti elementi vlasti, od regionalne do nacionalne razine i razine EU-a, moraju neometano surađivati kako bi zaštitili građane. Procijenit ću i postoji li potreba za zakonodavstvom o pripravnosti EU-a koje bi moglo pospješiti utvrđivanje zajedničkih standarda i smjernica te što učinkovitije uskladiti mjere EU-a i nacionalne mjere.
3. Pristup koji obuhvaća cijelo društvo: *šira uspostava kulture pripravnosti i otpornosti u Europi* jer se kolektivna pripravnost može postići samo uz aktivno sudjelovanje svih relevantnih dionika, uključujući privatni sektor, industriju i poduzeća, ali i znanstvenu zajednicu, a prije svega lokalnih zajednica i naših građana.

Sveobuhvatan pristup pripravnosti u EU-u u našem je zajedničkom interesu u ovim vremenima višestrukih kriza. Založit ću se za blisku suradnju s državama članicama kako bi im se pružila potpora u jačanju njihovih nacionalnih politika i mjera za upravljanje krizama te kako bi se dobila njihova podrška za potreban rad na razini EU-a.

10. Suzbijanje diskriminacije i ostalo zakonodavstvo o ravnopravnosti

Kako namjeravate otkloniti slabosti u postojećem zakonodavstvu EU-a o suzbijanju diskriminacije, osigurati učinkovitu provedbu zakonodavstva EU-a o suzbijanju rasizma i diskriminacije i ojačati prava pripadnika manjina? Koji su Vaši planovi za prevladavanje političke blokade horizontalne direktive o suzbijanju diskriminacije u Vijeću i koje su Vaše namjere u pogledu postojećeg prijedloga, uzimajući u obzir stajalište EP-a? Kako planirate deblokirati prijedlog za proširenje popisa kaznenih djela u EU-u na govor mržnje i zločine iz mržnje te koje ćete dodatne mjere poduzeti za borbu protiv tih kaznenih djela? Kako ćete pratiti provedbu Direktive o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u skladu s Istanbulskom konvencijom? Planirate li preispitati područje primjene Direktive kako bi se u njega uključila definicija silovanja koja se temelji na pristanku? Hoćete li podržati proširenje trenutnog popisa „kaznenih djela u EU-u” iz članka 83. UFEU-a kako bi se izričito uključilo „rodno uvjetovano nasilje” i koje druge mjere planirate za borbu protiv takvog nasilja, uključujući rodno uvjetovano nasilje na internetu? Koja je Vaša strategija protiv zlostavljanja na internetu i, kad je riječ o prijetnjama na internetu, kako ćete pristupiti zaštiti djece i drugih ranjivih skupina na internetu, posebno kad je riječ o tamnim obrascima, obmanjujućem dizajnu i dizajnu koji stvara ovisnost te sadržaju stvorenom umjetnom inteligencijom?

Kako ćete surađivati s drugim povjerenicima u tom području, posebno s povjerenikom za unutarnje poslove i povjerenikom za demokraciju, pravosuđe i vladavinu prava?

Posljednjih je godina ostvaren velik napredak u jačanju općeg pravnog okvira EU-a za ravnopravnost i suzbijanje diskriminacije. Donošenjem Direktive o jednakom postupanju uklonila bi se velika preostala praznina u zakonodavstvu EU-a za suzbijanje diskriminacije jer bi se njome – izvan područja zapošljavanja koje je već obuhvaćeno zakonodavstvom EU-a – svi članovi društva zaštitili od diskriminacije na temelju vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije. Odlučno se zalažem da pregovori o tom sveobuhvatnom prijedlogu ostanu prioritet u predstojećem mandatu i računam na kontinuiranu potporu Europskog parlamenta. U Vijeću je napredak postignut tijekom belgijskog predsjedanja dao snažan poticaj toj inicijativi. Blisko ću surađivati s predsjedništvima Vijeća i maksimalno se angažirati kako bih podržala rad u Vijeću s ciljem postizanja potrebne jednoglasnosti.

Učinkovita provedba i primjena pravila o ravnopravnosti i dalje su pune izazova. U političkim smjernicama jasno se navodi da bi provedba trebala biti glavni prioritet, a u području ravnopravnosti najvažniji je učinak naših pravila na pojedince. Stoga, budem li potvrđena, iskoristit ću dijaloge o provedbi s dionicima iz političkih smjernica kako bih razgovarala o napretku i utvrdila gdje ima poteškoća u provedbi na terenu: radujem se raspravi o rezultatima u Europskom parlamentu kako bismo mogli zajedno pronaći rješenja. Osim toga, podržat ću države članice u provedbi novog zakonodavstva organiziranjem radionica i davanjem smjernica koje mogu pomoći nacionalnim tijelima i dionicima, kao što su socijalni partneri, da primjenjuju pravila na terenu. Postoje brojni primjeri dobre prakse koje trebamo promicati. Pomno ću pratiti provedbu dviju novih direktiva o jačanju tijela za jednakost koja pomažu žrtvama diskriminacije.

U sljedećem izvješću o Direktivi o rasnoj jednakosti i Direktivi o jednakosti pri zapošljavanju, koje bi trebalo biti podneseno 2026., namjeravam se posebno usredotočiti na sankcije u slučajevima diskriminacije. Nastavit ću pratiti situaciju s državama članicama kako bi se osigurala pravilna primjena. Nadalje, iskoristit ću sve ovlasti povjerene Komisiji kako bih osigurala pravilnu provedbu pravne stečevine i relevantnih presuda Suda. Na primjer, kad je riječ o ravnopravnosti LGBTIQ osoba, u potpunosti ću podupirati povjerenika za demokraciju, pravosuđe i vladavinu prava kako bi se osigurala primjena presuda o priznavanju braka i roditeljstvu istospolnih parova među državama članicama u svrhu slobodnog kretanja.

Slično tome, budem li potvrđena, podupirat ću povjerenika za demokraciju, pravosuđe i vladavinu prava kad je riječ o uvrštavanju govora mržnje i zločina iz mržnje na popis „kaznenih djela u EU-u” iz članka 83. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kako bih potaknula Vijeće da jednoglasno donese potrebnu odluku Vijeća. Konkretno, kad je riječ o ravnopravnosti, pobrinut ću se da mjere za suzbijanje govora mržnje i zločina iz mržnje imaju istaknuto mjesto u strategijama Unije ravnopravnosti za razdoblje nakon 2025. koje se odnose na rodnu ravnopravnost, borbu protiv rasizma i ravnopravnost LGBTIQ osoba. Nastojat ću riješiti i problem govora mržnje i zločina iz mržnje usmjerenih na Rome i osobe s invaliditetom. Osim toga, budem li potvrđena, blisko ću surađivati s povjerenikom za unutarnje poslove i migracije kako bi se osigurala učinkovita koordinacija strategija Unije ravnopravnosti i rada na suzbijanju antisemitizma i njegovanju židovskog načina života te na suzbijanju mržnje prema muslimanima.

Rodno uvjetovano nasilje i dalje je zastrašujuća stvarnost za previše ljudi u EU-u i ne bi mu smjelo biti mjesta u našem društvu. Posljednjih je godina EU ostvario napredak u sprečavanju takvog nasilja, zaštiti žrtava i kažnjavanju počinitelja, posebno donošenjem Direktive o suzbijanju nasilja nad ženama i pristupanjem EU-a Istanbulskoj konvenciji. Od ključne će važnosti biti potpuna provedba te direktive, kojom se zahtijeva kriminalizacija, među ostalim, rodno uvjetovanog govora mržnje na internetu i utvrđuju mjere za prevenciju, zaštitu i potporu žrtvama i njihov pristup pravosuđu. Podupirat ću države članice u provedbi njihovih obveza u pogledu rodno uvjetovanog nasilja općenito, a posebno u pogledu važnosti pristanka u seksualnim odnosima.

Kad je riječ o kaznenom djelu silovanja, žalim što u Direktivi o suzbijanju nasilja nad ženama nije postignut dogovor da se na razini EU-a definicija silovanja temelji na nepostojanju pristanka. Empirijski dokazi i aktualni slučajevi poznati javnosti pokazuju da su definicije koje se temelje na uporabi sile ili prijetnje zastarjele i da je potrebna moderna definicija koja se temelji na nepostojanju pristanka. Međutim, prije revizije Direktive o suzbijanju nasilja nad ženama prvo bismo se trebali usredotočiti na njezinu potpunu i pravilnu provedbu. Pomagat ću povjereniku za unutarnje poslove i migracije u pregovorima o Direktivi o suzbijanju seksualnog zlostavljanja djece, koja sadržava sličnu definiciju i za koju će potpora Parlamenta biti ključna. Za daljnje širenje popisa kaznenih djela u EU-u bila bi potrebna jednoglasna odluka Vijeća, a isto vrijedi i za prijedloge uvrštavanja govora mržnje i zločina iz mržnje na taj popis.

Potrebno je poduzeti niz koraka za daljnje suzbijanje nasilja na internetu. Osim provedbe Direktive o suzbijanju nasilja nad ženama, kojom se zahtijeva kriminalizacija najčešćih oblika nasilja na internetu (razmjena intimnih slika bez pristanka, uključujući uvjerljive krivotvorene sadržaje stvorene umjetnom inteligencijom, uznemiravanje na internetu, uhođenje na internetu i mizogin govor mržnje na internetu), budem li potvrđena, razmotrit ću uvođenje kodeksa ponašanja s platformama društvenih medija kad je riječ o nasilju nad ženama i djevojčicama na internetu te doprinijeti akcijskom planu za borbu protiv zlostavljanja na internetu i radu pod vodstvom povjerenika za međugeneracijsku pravednost, mlade, kulturu i sport. Uz to, blisko ću surađivati s povjerenikom za demokraciju, pravosuđe i vladavinu prava u području sigurnosti u politici jer je zlostavljanje na internetu, a pogotovo rodno uvjetovano zlostavljanje, glavni razlog zbog kojeg žene ne ulaze u politiku ili ne ostaju u njoj.

11. Strategije za ravnopravnost, podaci o invaliditetu i jednakosti

Kako ćete surađivati s drugim povjerenicima EU-a kako biste osigurali usklađenost i uključivanje raznih strategija za ravnopravnost u druge politike EU-a, kao što su Strategija o ravnopravnosti LGBTIQ+ osoba, Strategija EU-a za rodnu ravnopravnost, Strategija za jednakost i uključivanje Roma, Akcijski plan EU-a za antirasizam i Strategija EU-a za borbu protiv rasizma? Predviđate li nove zakonodavne prijedloge pri ažuriranju strategija za jednakost i borbu protiv diskriminacije? Kako ćete raditi na osiguravanju toga da EU ostane siguran i uključiv prostor za sve pojedince, bez obzira na njihovu seksualnu orijentaciju ili rodni identitet? Hoćete li se obvezati na primjenu brzih postupaka zbog povrede prava u slučajevima nazadovanja? Koje biste korake poduzeli kako biste poboljšali prikupljanje većeg broja boljih podataka o jednakosti? Nadalje, koje ćete mjere poduzeti kako biste osigurali provedbu Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom u državama članicama i institucijama EU-a? Koje ćete korake poduzeti kako bi se EU pridružio Fakultativnom protokolu UN-a o pravima osoba s invaliditetom?

Uključivanje ravnopravnosti nije cilj sam po sebi, već je sredstvo za jačanje temelja pravednog i prosperitetnog društva te, zbog korištenja svih talenata, za postizanje konkurentnijeg gospodarstva te demokratskog i sigurnog društva. Zbog toga moramo nastaviti kombinirati ciljne inicijative za ravnopravnost s uključivanjem ravnopravnosti kako bi se ostvarila Unija ravnopravnosti navedena u mojem mandatnom pismu.

U skladu s mojim mandatnim pismom, budem li potvrđena, predvodit ću rad na uključivanju ravnopravnosti u politike, zakonodavstvo i programe financiranja EU-a. U potpunosti ću iskoristiti radnu skupinu za ravnopravnost i njezinu mrežu koordinatora za ravnopravnost u svim glavnim upravama Komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje, koja obuhvaća sva područja politika EU-a. Svi kandidati za povjerenike i povjerenice i izvršne potpredsjednike i potpredsjednice obvezali su se na rodno osviještenu politiku. Radujem se daljnjem radu na ostvarivanju preuzetih obveza putem razmjena informacija s kolegama o tome kako će uključiti ravnopravnost u svoje resore, a posebno o prilikama koje su na korist svima, a koje se pružaju kad se ravnopravnost uzme u obzir. Suradivat ću s povjerenikom za proračun, borbu protiv prijevара i javnu upravu kako bih saznala kako se perspektiva ravnopravnosti najbolje može uključiti u programe financiranja. Kao inspiracija nam može poslužiti jedan primjer iz prošlosti: pilot-projekt o rodno osviještenoj politici u proračunu.

To bi trebalo poduprijeti osposobljavanjem i informiranjem u cijeloj Komisiji, s naglaskom na područjima kao što su rodno osviještena politika, ravnopravnost LGBTIQ osoba i uključivanje osoba s invaliditetom. U procjenama učinka i evaluacijama u svim područjima politika EU-a može biti korisno razmotriti dimenziju ravnopravnosti.

Nekoliko strategija i akcijskih planova za postizanje Unije ravnopravnosti istječe sljedeće godine. Budem li potvrđena, odmah ću početi raditi na novoj strategiji za rodnu ravnopravnost, obnovljenoj strategiji za ravnopravnost LGBTIQ osoba i novoj strategiji za borbu protiv rasizma. U tom ću se slučaju pobrinuti i da se u izradi novih strategija iskoriste prednosti opsežnog savjetodavnog postupka koji uključuje Europski parlament, države članice, civilno društvo i druge dionike. Razmotrit ću je li i koje mjere potrebno poduzeti kako bi se popunile preostale praznine odnosno ojačao postojeći pravni okvir, posebno u pogledu jednakog pristupa muškaraca i žena robi i uslugama, te učinak novog zakonodavstva o umjetnoj inteligenciji na nediskriminaciju i ravnopravnost.

Kad je riječ o sigurnosti LGBTIQ osoba, nastojat ću izgraditi sigurnija europska društva za ljude u svoj njihovoj raznolikosti. Budem li potvrđena, pažljivo ću procijeniti što je postignuto i gdje još postoje nedostaci te predložiti ciljne mjere za očuvanje prava LGBTIQ osoba i stvaranje sinergija s drugim strategijama za ravnopravnost. Obnovljena strategija za ravnopravnost LGBTIQ osoba koju ću predložiti bit će, među ostalim, usmjerena na zabranu konverzijske terapije, uz potpuno poštovanje nadležnosti država članica. Postoje brojne dimenzije politike

u kojima je potrebno uzeti u obzir posebne interese LGBTIQ osoba, među ostalim kad je riječ o uznemiravanju, pravima djece i mentalnom zdravlju. Radujem se daljnjem radu na rješavanju tih pitanja s povjerenicima nadležnima za te resore.

Budem li potvrđena, u središtu mojeg rada kao povjerenice za ravnopravnost bit će ostvarivanje, provedba i izvršavanje pravila o ravnopravnosti i borbi protiv diskriminacije. S državama članicama raspravljat ću o eventualnim nedostacima i nadgledat ću pravilnu provedbu nedavno donesenog zakonodavstva. Jačanjem tijela za jednakost ojačat će se i provedba pravila EU-a o jednakosti i nediskriminaciji na nacionalnoj razini. Bude li to potrebno i primjereno, neću oklijevati Kolegiju predložiti da izvršavamo ovlasti dodijeljene Komisiji kao čuvarici Ugovorâ, uključujući primjenu postupaka zbog povrede prava.

U potpunosti se slažem da su nam potrebni točniji i usporediviji podaci kako bismo oblikovateljima politika i javnosti omogućili procjenu razmjera i prirode pretrpljene diskriminacije i uočili trendove na temelju konkretnih podataka. Tu je ostvaren napredak, među ostalim i suradnjom s državama članicama, konkretno zahvaljujući nacionalnim statističkim podacima. Predložit ću Komisiji da pri obnovi strategija za ravnopravnost dodatno poradi na prikupljanju podataka o jednakosti. Budem li potvrđena, tijekom mandata surađivat ću s državama članicama, Agencijom EU-a za temeljna prava (FRA) i Europskim institutom za ravnopravnost spolova (EIGE), predsjedništvima Vijeća, skupinom UN-a Praia, organizacijama civilnog društva i drugim dionicima kako bismo dobili veći broj boljih podataka o jednakosti.

Komisija trenutačno radi na izvješću o napretku Strategije o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030., u kojem se ocjenjuje njezina provedba i utvrđuju preostali izazovi. Komisija, kao središnja točka EU-a prema Konvenciji UN-a o pravima osoba s invaliditetom (UNCPRD), također se priprema za konstruktivan dijalog o njezinoj provedbi u EU-u. Ti su postupci vrlo korisni za utvrđivanje preostalih nedostataka i, prema potrebi, ažuriranje ciljeva i mjera strategije. Nisu još sve države članice pristupile Fakultativnom protokolu uz Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom, a prijedlog Odluke Vijeća o pristupanju EU-a Fakultativnom protokolu u Vijeću je od 2008. Obvezujem se da ću se pobrinuti da Komisija pomno prati napredak država članica u pristupanju tom protokolu.

Budem li potvrđena, jedan od mojih prvih prioriteta bio bi uklanjanje preostalih nedostataka i rad na izgradnji Europe bez prepreka za osobe s invaliditetom. Ključna područja kojima treba posvetiti pozornost i dalje će biti zapošljavanje, neovisan život, pristupačnost i uključivanje pitanja invaliditeta u sva područja politika.

Pitanja Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost

12. Koja su Vaša ključna prioritetna područja i konkretne mjere za predstojeći plan za prava žena i obnovljenu strategiju EU-a za rodnu ravnopravnost i kako će oni biti povezani s drugim strateškim dokumentima? Kako ćete osigurati da prava žena i rodna ravnopravnost budu prioritet i da budu na odgovarajući način obuhvaćena Vašim portfeljem, kao i u cijeloj novoj Komisiji, i kako ćete organizirati rad i osigurati suradnju s povjerenikom za pravosuđe i DG JUST-om? Kako planirate zadržati i integrirati interseksijski pristup u svoj rad u području zdravstva i obrazovanja te opskrbe robom i uslugama te hoće li strategija uključivati praćenje predanosti spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima te smjernicama koje treba izraditi za sveobuhvatan spolni odgoj i odgoj o odnosima prilagođen dobi?

U planu za prava žena izložit će se naša vizija o pravima žena i pokrenuti rasprava s Europskim parlamentom i državama članicama. Već je jasno da područja kao što su nasilje nad ženama te ekonomsko i političko osnaživanje žena moraju ostati među glavnim prioritetima. Budem li potvrđena, blisko ću surađivati s izvršnom potpredsjednicom za ljude, vještine i pripravnost i svim povjerenicima kako bi taj plan odražavao izazove rodne ravnopravnosti u svim područjima politika, bilo da je riječ o radu, zdravstvu, obrazovanju, pravosuđu, sudjelovanju u političkom životu ili internetskom prostoru. Kombinacija mojih dvaju resora pomoći će mi i da se pobrinem da u kriznim vremenima nitko ne bude zapostavljen. Različitim krizama kao što su zdravstvene krize, sukobi ili klimatske promjene zajedničko je da sadržavaju jasnu dimenziju ravnopravnosti, a djelotvorni odgovori na krize moraju uzeti u obzir potrebe različitih skupina ljudi.

Budem li potvrđena, predložit ću Kolegiju plan koji će sadržavati program na visokoj razini i usmjeravati nas u razvoju strategije za rodnu ravnopravnost za razdoblje nakon 2025., u kojoj će se predstaviti konkretne mjere za postizanje tih ciljeva. Buduća strategija temeljit će se na nekoliko studija koje su u tijeku i opsežnom postupku javnog savjetovanja. Među predstojećim prioritetima su provedba zakonodavstva EU-a donesenog posljednjih

godina i nastojanja da nova prava i pojačana zaštita zažive u praksi. Jedan od prioriteta mogao bi biti pokretanje inicijative za poboljšanje zastupljenosti žena u politici, koja je povezana i s radom povjerenika za demokraciju, pravosuđe i vladavinu prava u pogledu sigurnosti političkih kandidata i izabranih predstavnika. Mogle bi se pokrenuti i inicijative za jačanje financijske neovisnosti žena i smanjenje rodno uvjetovanih razlika u mirovinama te za borbu protiv štetnih rodni stereotipa, posebno u medijima i oglašavanju. Također namjeravam pomno razmotriti algoritamsku diskriminaciju, uzimajući u obzir prva iskustva stečena u provedbi novog Akta o umjetnoj inteligenciji. U strategiji bi se mogla riješiti i određena pitanja povezana sa zdravljem, uključujući spolna i reproduktivna prava u mjeri u kojoj su obuhvaćena nadležnošću EU-a. Zajedno s povjerenikom za međunarodna partnerstva nastojat ću osigurati potpunu usklađenost plana i sljedeće strategije za rodnu ravnopravnost s vanjskim djelovanjem EU-a u tim aspektima. U novoj strategiji za rodnu ravnopravnost također bi se mogao primijeniti interseksijski pristup, uzimajući u obzir posebno osjetljiv položaj, na primjer, žena s invaliditetom, migrantica ili LGBTIQ žena, čime će se osigurati usklađenost s drugim strategijama Unije ravnopravnosti. Iz osobnog iskustva znam koliko je važno primijeniti interseksijski pristup za učinkovito političko djelovanje u području jednakosti.

Budem li potvrđena, blisko ću surađivati s povjerenikom za zdravlje i dobrobit životinja na rješavanju problema diskriminacije u području zdravlja. Program „EU za zdravlje” ključan je za borbu protiv nejednakosti u prevenciji bolesti, pripravnosti na krize i pružanju zdravstvene skrbi. U okviru europskog plana za borbu protiv raka u europskom registru nejednakosti u području raka zabilježene su nejednakosti povezane s dobi, rodom, obrazovanjem i razinom dohotka te razlike u prevenciji raka i skrbi za oboljele od raka između urbanih i ruralnih područja.

S obzirom na međusobnu povezanost naših politika, blisko ću surađivati s povjerenikom za demokraciju, pravosuđe i vladavinu prava kako bi se osiguralo da perspektiva ravnopravnosti bude na odgovarajući način uključena u sve politike u njegovoj nadležnosti.

Također namjeravam blisko surađivati s izvršnom potpredsjednicom za ljude, vještine i pripravnost te povjerenikom za međugeneracijsku pravednost, mlade, kulturu i sport na rješavanju pitanja kao što su diskriminacija, vršnjačko nasilje i stereotipi u obrazovanju. Uz poštovanje nadležnosti država članica da odlučuju o sadržaju obrazovanja, smatram da je promicanje sveobuhvatnog spolnog odgoja, u skladu sa smjernicama UNESCO-a i međunarodnim standardima, ključan čimbenik uspjeha u sprečavanju rodno uvjetovanog nasilja i poboljšanju zdravlja i dobrobiti mladih.

Uvaženi zastupnici upućuju se i na odgovore na 10. pitanje.

13. Razlika u plaćama između spolova i dalje je prisutna, a u kombinaciji s drugim strukturnim izazovima u pogledu sudjelovanja žena u zapošljavanju doprinosi jednako zabrinjavajućoj razlici u mirovinama među spolovima. Koje ćete konkretne mjere poduzeti kako biste riješili problem razlike u plaćama između spolova i smanjili diskriminaciju u plaćama, posebno u sektorima u kojima prevladavaju žene, kao što je skrb, te kako planirate riješiti i ukloniti izazove kao što su nedostatak ravnoteže između poslovnog i privatnog života te izostanak dostatne potpore i pravnog okvira za obveze skrbi s kojima se suočavaju žene i majke, koji doprinose manjem broju zaposlenih žena i njihovom sudjelovanju u bolje plaćenim sektorima? Kako ćete posvetiti posebnu pozornost ženama u nesigurnim situacijama ili u osjetljivim situacijama, kao što su beskućnice, ili pristupu žena u ruralnim područjima ili udaljenim regijama osnovnim uslugama i infrastrukturi?

Rodna neravnopravnost nije samo nepravda, već je i golema gospodarska prepreka s dugoročnim negativnim učinkom na našu konkurentnost. Iako se razlika u plaćama između spolova u EU-u blago smanjila, s 13,7 % u 2019. na 12,7 % u 2022., u većini država članica i dalje je previsoka. Zbog poteškoća s kojima se žene suočavaju tijekom radnog vijeka razlika u mirovinama između spolova 2023. i dalje je iznosila 25,4 % na razini EU-a.

Mjere za transparentnost plaća utvrđene u nedavno donesenoj Direktivi i odlučnija provedba prava na jednaku plaću bit će prekretnica za žene u Europi. Te će mjere radnicima omogućiti da ostvare svoja prava tako što će im se omogućiti pristup informacijama koje su im potrebne. Novim pravilima potaknut će se i poduzeća da riješe problem strukturne diskriminacije ili pristranosti u plaćama, ako postoji.

Države članice moraju do lipnja 2026. prenijeti Direktivu u nacionalno zakonodavstvo. Budem li potvrđena, željela bih da Komisija poduzme usklađene mjere kako bi poduprla pravilno prenošenje Direktive u državama članicama, a zatim i njezinu potpunu provedbu u praksi, pri čemu treba izbjeći prekomjerno administrativno opterećenje za poslodavce. To možemo učiniti organiziranjem radionica o provedbi i uzajamnim učenjem kako bi

se olakšala razmjena dobrih praksi te organiziranjem sastanaka s državama članicama koje imaju pitanja o tumačenju zakona. Radit ću na izradi smjernica, na primjer o tome kako uvesti koncepte rada jednake vrijednosti i intersekcijske diskriminacije u pravo. Sredstvima EU-a podupiru se nacionalna tijela u razvoju digitalnih alata kako bi se olakšala primjena novih pravila.

Osim rješavanja problema razlike u plaćama, i dalje ću nastojati ukloniti rodno uvjetovane razlike u zapošljavanju. Jedna od ključnih mjera za to je provedba Direktive o ravnoteži između poslovnog i privatnog života. Cilj joj je olakšati bolju podjelu obveza skrbi kako bi se ženama omogućilo da uđu na tržište rada ili ostanu na njemu, posebno ako u obitelji ima djece ili starijih osoba za koje treba skrbiti. To se postiže uvođenjem privlačnijih obiteljskih dopusta i fleksibilnih radnih uvjeta, zbog čega bi ih trebao koristiti veći broj muškaraca.

Nova pravila morala su se provesti do kolovoza 2022. Sada namjeravam pomno pratiti jesu li nacionalni zakoni u skladu sa zahtjevima Direktive, posebno njezinim odredbama o roditeljskom dopustu i/ili naknadi tijekom tog dopusta. Kao prvi korak namjeravam započeti dijalog s državama članicama kako bih pokušala ukloniti neke od nedostataka i promicati dostupnu financijsku potporu.

Naposlijetku, kako bi se riješio problem rodno uvjetovane razlike u skrbi, obnovljena strategija za rodnu ravnopravnost bit će prilika da se predstave nove mjere za jačanje prava i ravnopravnosti žena u cijelom EU-u i institucijama EU-a.

Kad je riječ o ženama koje se nalaze u nesigurnim ili osjetljivim situacijama, uvjeren sam da se u mjerama Komisije moraju uzeti u obzir njihove posebne potrebe. Na primjer, žene često čine veći udio takozvanih „skrivenih beskućnika” koji nemaju stalni dom. Suradivati ću s izvršnom potpredsjednicom za ljude, vještine i pripravnost i povjerenikom za energetiku i stanovanje kako bi se osiguralo da se prva strategija EU-a za borbu protiv siromaštva odnosi i na izazove u području ravnopravnosti, posebno na rodnu ravnopravnost. Kako bi se pomoglo najranjivijim skupinama, uključujući beskućnike, trebamo ukloniti glavne uzroke siromaštva i usmjeriti se na rješavanje problema nedovoljnih prihoda, nedostataka u pristupu tržištu rada i nedostataka u pristupu socijalnim i osnovnim uslugama.

Budem li potvrđena, namjeravam pojačati i napore za promicanje ravnopravnosti žena u ruralnim i udaljenim regijama. Unatoč njihovu golemom doprinosu, često se suočavaju s nejednakim pristupom resursima, obrazovanju i mogućnostima za donošenje odluka. Suradivati ću s povjerenikom za poljoprivredu i hranu kako bismo se nadovezali na postignuća naših politika i iskoristili dostupna financijska sredstva za potporu ženama u ruralnim i udaljenim područjima, uključujući ZPP za razdoblje 2023. – 2027., u kojem se posebno upućuje na potrebu za poboljšanjem položaja žena koje žive u ruralnim i udaljenim područjima. Osnovne i socijalne usluge glavni su pokretači socijalne uključenosti žena koje žive u ruralnim i udaljenim područjima. Pobrinit ću se da se sredstva EU-a nastave ulagati u pružanje tih usluga u tim područjima u korist žena.

14. Rodno uvjetovano nasilje pošast je koja pogađa sve žene u EU-u kod kuće, na poslu ili na ulicama. Kako namjeravate osigurati potpunu provedbu Direktive o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji i Istanbulske konvencije u svim dijelovima EU-a? Seksualno nasilje i zlostavljanje na internetu spominju se u Direktivi, ali potrebno je više od toga. Od kojih će se mjera sastojati predstojeći akcijski plan o zlostavljanju na internetu kako bi se osiguralo da su digitalni prostori zaštićeni od uznemiravanja, govora mržnje i zlostavljanja? Hoće li plan uključivati mjere u pogledu slika koje se upotrebljavaju za omalovažavanje žena i narušavanje njihova ugleda, uključujući slike stvorene umjetnom inteligencijom te dijeljenje i širenje sadržaja kao što su uvjerljivi krivotvoreni sadržaji ili seksualno zlostavljanje na temelju slika? Kako se to može postići, među ostalim prevencijom na strani tehnoloških poduzeća? Hoće li Vam izrada smjernica za države članice o uspostavi kampanja za podizanje svijesti o ulozi pristanka u seksualnim odnosima u svim državama članicama i o spolnom odgoju biti prioritet te planirate li iznijeti zakonodavne prijedloge ili inicijative o kriminalizaciji silovanja s definicijom utemeljenom na pristanku? Hoćete li raditi na novim posebnim prijedlozima za borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja, uključujući podnošenje prijedloga odluke Vijeća o proširenju trenutnog popisa takozvanih „kaznenih djela u EU-u” i utvrđivanju rodno uvjetovanog nasilja kao novog područja kaznenih djela iz članka 83. stavka 1. UFEU-a, kako je zatražio Parlament?

Sloboda od nasilja i stereotipa jedan je od ključnih stupova Strategije za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025. Ponosna sam što je EU u svibnju ove godine donio revolucionarnu Direktivu o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Sada se moramo pobrinuti da novi zakon zaživi na terenu do datuma prenošenja u lipnju 2027. Podupirat ću države članice u pravodobnoj i ispravnoj provedbi Direktive. Direktivom se istodobno doprinosi

provedbi obveza Europske unije na temelju Istanbulske konvencije u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima u državama članicama, uključujući one koje nisu ratificirale Konvenciju.

Osim toga, Istanbulska konvencija mora se provesti i u pogledu javne uprave EU-a. Svaka institucija, agencija, delegacija i tijelo morat će uvesti niz mjera, uključujući snažne politike i okvire protiv uznemiravanja. U suradnji s povjerenikom za proračun, borbu protiv prijevara i javnu upravu poboljšat će koordinaciju sa svim institucijama EU-a, uključujući Europski parlament, kako bi se osiguralo da naše javne uprave ispunjavaju zahtjeve i kako bi se razmijenili primjeri dobre prakse.

Već je 2015. u istraživanju Agencije za temeljna prava svaka deseta žena u EU-u navela da je doživjela uznemiravanje na internetu u obliku neželjenih seksualno eksplicitnih poruka e-pošte ili tekstualnih poruka ili neprimjereno obraćanje na društvenim mrežama. Otada se ta opasnost samo još povećala. Uznemiravanje na internetu posebno utječe na žene koje aktivno sudjeluju u javnom životu, što može imati učinak ušutkavanja žena, ometanja njihova sudjelovanja u društvu i potkopavanja načela demokracije.

Ponižavajuće slike objavljene na internetu i generirane umjetnom inteligencijom najnoviji su izraz strukturnog problema nasilja nad ženama. U tom području već raspoložemo instrumentima koje moramo u potpunosti iskoristiti. Direktivom o suzbijanju nasilja nad ženama kriminalizira se razmjena intimnih ili manipuliranih materijala bez pristanka, osigurava se da žrtve dobiju potrebnu potporu i olakšava im se pristup pravosuđu. Akt o digitalnim uslugama sadržava i stroga pravila za borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja na internetu, posebno uključivanjem jasnih mehanizama za označavanje i imenovanjem pouzdanih prijavitelja sa stručnim znanjem o tim pitanjima. Aktom o digitalnim uslugama od pružatelja vrlo velikih internetskih platformi i vrlo velikih tražilica zahtijeva se da provedu procjenu rizika i, ako utvrde rizike povezane s rodno uvjetovanim nasiljem, da ih učinkovito ublaže. Komisija je već poduzela istražne radnje protiv nekoliko imenovanih subjekata u pogledu rizika koji proizlaze iz generativne umjetne inteligencije i blisko surađuje sa stručnjacima iz Europskog centra za algoritamsku transparentnost na rješavanju problema sadržaja generiranog umjetnom inteligencijom, kao što su uvjerljivi krivotvoreni sadržaji i seksualno zlostavljanje na temelju slika.

Aktom o umjetnoj inteligenciji uvode se pravila za generativnu umjetnu inteligenciju kako bi se označili uvjerljivi krivotvoreni sadržaji i ugradila tehnička rješenja koja omogućuju otkrivanje izlaznih proizvoda stvorenih umjetnom inteligencijom. Tako će se pružateljima internetskih usluga omogućiti da identificiraju takav sadržaj i poduzmu potrebne mjere, na primjer uklanjanje sadržaja u kojima se žene lažno prikazuju kao gole. Osim toga, Aktom o umjetnoj inteligenciji zabranjuje se umjetna inteligencija koja upotrebljava takav obmanjujući sadržaj za manipuliranje osobama i nanošenje štete. Kršenje tih pravila može dovesti do izricanja znatnih novčanih kazni. Komisija izrađuje praktične smjernice kako bi osigurala brzu i dosljednu primjenu odredaba Akta o umjetnoj inteligenciji koje se odnose na te zabrane, a koje bi se počele primjenjivati od veljače 2025.

Kako je najavljeno u Strategiji za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025., budem li potvrđena, pomoći ću u uspostavi dobrovoljnog okvira za okupljanje internetskih platformi i drugih dionika radi bolje zaštite žena na internetu. Namjeravam pokrenuti suradnju s platformama društvenih medija u području suzbijanja nasilja nad ženama i djevojčicama na internetu. Svim tim mjerama osigurat će se da se rodno uvjetovano nasilje na internetu učinkovito suzbija u cijelom EU-u, da žrtve vjeruju da ih zakon učinkovito štiti i da nezakonito nasilje na internetu neće proći nekažnjeno.

Budem li potvrđena, pružit ću punu potporu izvršnoj potpredsjednici za tehnološki suverenitet, sigurnost i demokraciju u nastojanjima da se pošalje snažna poruka o potpunoj provedbi tih zakona i da se u smjernicama u okviru Akta o umjetnoj inteligenciji uzme u obzir potencijalna šteta prouzročena slikama stvorenima umjetnom inteligencijom koje se upotrebljavaju za omalovažavanje žena i narušavanje njihova ugleda te da se učinkovito suzbija zlostavljanje na internetu, nezakonit govor mržnje i rodno uvjetovano nasilje.

Posljednjih godina svjedočimo i eskalaciji zlostavljanja na internetu. Budem li potvrđena, podupirat ću rad povjerenika za međugeneracijsku pravednost, mlade, kulturu i sport kako bi se to područje povezal s radom u području ravnopravnosti.

Naposljetku, kad je riječ o rodno uvjetovanom nasilju kao novom kaznenom djelu u EU-u, uvaženi zastupnici upućuju se na odgovore na 10. pitanje.

Pitanje Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

15. Kako ćete kao kandidatkinja za povjerenicu za ravnopravnost uključiti pitanja ravnopravnosti u sva relevantna područja politika i osigurati kohezivan i uključiv pristup, na primjer između različitih strategija za ravnopravnost u Vašem području nadležnosti i nove strategije za borbu protiv siromaštva, Akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava i novog europskog plana za cjenovno pristupačno stanovanje? Kad je riječ o novoj strategiji za rodnu ravnopravnost, koje mjere predviđate za uklanjanje rodno uvjetovanih razlika u plaćama i mirovinama? Koje zakonodavne mjere predviđate kako bi se ojačao položaj žena na radnom mjestu, a posebno kako bi se uhvatilo u koštac s mnogim izazovima s kojima se žene suočavaju zbog „kažnjavanja majčinstva” na koje upućuje EIGE? Kako će se strategijom riješiti pitanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života roditelja i skrbnika, a posebno u pogledu ranog pružanja skrbi za djecu kako bi se ženama olakšao povratak na tržište rada?

Obvezujete li se da ćete ažurirati postojeću Strategiju o pravima osoba s invaliditetom novim vodećim inicijativama za razdoblje 2025. – 2030. i na koja biste se prioritarna područja usredotočili u nadolazećim godinama? Kako ćete osigurati pravilnu provedbu zakonodavstva poput onog o europskoj iskaznici za osobe s invaliditetom i europskoj parkirnoj karti kako bi se zaštitila prava osoba s invaliditetom? U skladu s obvezama EU-a i država članica na temelju Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, koje druge mjere EU-a predviđate za poboljšanje socijalne i gospodarske situacije osoba s invaliditetom, a posebno za uklanjanje prepreka njihovoj slobodi kretanja i mogućnosti boravka i rada u različitim državama članicama EU-a?

Budem li potvrđena kao povjerenica za ravnopravnost, pobrinut ću se da se ravnopravnost i borba protiv diskriminacije uzmu u obzir u svim politikama u radu radne skupine za ravnopravnost i u bliskim kontaktima s kolegama. Založit ću se za prikupljanje boljih podataka o ravnopravnosti kako bi se ojačala baza dokaza za uvažavanje potreba i interesa različitih skupina u pogledu ravnopravnosti. Promicat ću transparentnost u predstavljanju napretka u postizanju Unije ravnopravnosti. Intenzivirat ću dijalog s akterima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, u koji ću uključiti i žrtve diskriminacije. U okviru relevantnih strategija radit ću na utvrđivanju, uključivanju i predlaganju mjera za osobe koje se suočavaju s diskriminacijom, na primjer marginalizirane zajednice kao što su Romi, osobe s invaliditetom, starije osobe i samohrane majke. Zajedničkim radom uspjeh ćemo se približiti Uniji ravnopravnosti.

Blisko ću surađivati s izvršnom potpredsjednicom za ljude, vještine i pripravnost, koja će predstaviti novi akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava, kao i strategiju EU-a za borbu protiv siromaštva, te s povjerenikom za energetiku i stanovanje, koji će predstaviti prvi europski plan za cjenovno pristupačno stanovanje.

Mjere koje će se poduzeti u okviru sljedeće strategije za rodnu ravnopravnost ovisit će o ishodu studija koje su u tijeku i opsežnom postupku javnog savjetovanja, no već je jasno da ćemo trebati dodatno poraditi na uklanjanju rodno uvjetovanih razlika na tržištu rada. U odgovoru na 13. pitanje iznijela sam svoje stajalište o rodno uvjetovanim razlikama u plaćama i mirovinama.

„Kažnjavanje majčinstva u prihodima” jednostavno je nepošteno i temelji se na pristranosti i diskriminaciji majki od strane poslodavaca. Kako bih riješila taj problem, nastavit ću se boriti protiv štetnih rodni stereotipa i surađivati s tijelima za ravnopravnost i inspektoratima rada na suzbijanju diskriminacije majki na radnom mjestu, ali i diskriminacije očeva koji žele iskoristiti obiteljski dopust. Imamo čvrst pravni okvir i približe ću razmotriti njegovu učinkovitu provedbu u svim državama članicama. Kako bih riješila problem nejednake podjele neplaćenog rada i skrbi, pobrinut ću se da države članice u potpunosti i učinkovito provedu Direktivu o ravnoteži između poslovnog i privatnog života i da poduzmu mjere iz Preporuke o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Suradivati ću s izvršnom potpredsjednicom za ljude, vještine i pripravnost kako bi se države članice potaknule da poboljšaju dostupnost i kvalitetu usluga skrbi (uključujući dugotrajnu skrb), među ostalim financiranjem sredstvima EU-a.

Kako je navedeno u odgovoru na 13. pitanje, namjeravam nadograditi i nastaviti razvijati inicijative koje je predložio sadašnji Kolegij kako bi se uklonili preostali nedostaci i pridonijelo ostvarenju Europe bez prepreka za osobe s invaliditetom. To uključuje i rad na provedbi Konvencije UN-a za prava osoba s invaliditetom. Glavni prioriteti i dalje će biti zapošljavanje, neovisan život, pristupačnost i uključivanje pitanja invaliditeta u sva područja politika.

Namjeravam poduzeti odlučne mjere za potporu pravilnoj provedbi novih direktiva o europskoj iskaznici za osobe s invaliditetom i europskoj parkirnoj karti. Suradivati ću s državama članicama kako bih podržala njihov rad tijekom cijelog postupka prenošenja u sljedeće dvije i pol godine. Pobrinut ću se i za pripremu delegiranih i provedbenih akata kako bi se dovršio pravni okvir i omogućilo uvođenje iskaznica na nacionalnoj razini, a posebno delegiranog

akta kojim se utvrđuju digitalne značajke fizičkih iskaznica, koji treba donijeti u roku od godine dana od stupanja na snagu Direktive.

Pitanje Pododbora za javno zdravlje

16. Jedna je od Vaših zadaća razviti novu strategiju za potporu medicinskim protumjerama protiv prijetnji javnom zdravlju. U tom kontekstu ključnu ulogu imaju izostanak europske strateške autonomije i trenutačno prekomjerno oslanjanje na uvoz aktivnih farmaceutskih sastojaka. Ključno je uspostaviti čvrst mehanizam kojim se podupire proizvodnja aktivnih farmaceutskih sastojaka te cjenovno pristupačnih i dostupnih gotovih lijekova za pacijente u Europi. To se ne bi samo pokazalo ključnim ako bismo se iznova susreli s pandemijom, nego bi bilo od ključne važnosti za područje razvoja prevencije i liječenja bolesti u Europi općenito, kako uobičajenih tako i rijetkih. Možete li iznijeti svoju strategiju za poboljšanje pripravnosti za zdravstvene izazove u tom kontekstu, uzimajući u obzir i globalnu solidarnost? U svojem odgovoru posebno navedite infrastrukturu za suradnju unutar i izvan Unije, načine za postizanje pouzdanog mehanizma za proizvodnju, razvoj i dostupnost ključnih lijekova i sastojaka, smanjenje ovisnosti EU-a o stranim pružateljima usluga i osiguravanje financiranja politike javnog zdravlja, među ostalim u okviru programa „EU za zdravlje“.

Budem li potvrđena kao povjerenica, zajedno s povjerenikom za međunarodna partnerstva i povjerenikom za zdravlje i dobrobit životinja stavit ću velik naglasak na međunarodnu suradnju jer globalne zdravstvene krize zahtijevaju globalnu suradnju i solidarnost.

Komisija to već uzima u obzir u svojem radu i blisko surađuje s međunarodnim partnerima i trećim zemljama. Ta su partnerstva stavljena na kušnju ovog ljeta kad se na afričkom kontinentu pojavila ozbiljnija varijanta majmunskih boginja, koja se proširila u nekoliko zemalja i prouzročila smrtnu slučajevu među najugroženijim skupinama. Nadovezujući se na suradnju iz proteklih godina, prvi smo isporučili cjepiva na terenu u Demokratskoj Republici Kongo, i to u roku od dva tjedna nakon što je Svjetska zdravstvena organizacija proglasila izvanredno stanje u području javnog zdravlja od međunarodne važnosti, što je omogućilo da odmah nakon toga započnu kampanje cijepljenja. To ne bi bilo moguće bez povjerenja uspostavljenog nakon pandemije bolesti COVID-19 i pojačanog okvira za prekogranične prijetnje zdravlju, uključujući osnivanje HERA-e. Komisija je u tom slučaju uzela u obzir i podržala dijeljenje cjepiva koja su donirale države članice. Zahvaljujući pristupu Tima Europa danas smo vodeći partner u odgovoru na izbijanje epidemije.

Budem li potvrđena, podupirat ću povjerenika za zdravlje i dobrobit životinja u njegovu radu na planiranom sporazumu o pandemijama, kojim bi se trebala poboljšati prevencija, pripravnost i odgovor na buduće pandemije na globalnoj razini, i surađivat ću s povjerenikom za međunarodna partnerstva kako bi se ojačala strategija Global Gateway. Ulaganja ne bi trebala biti usmjerena samo na Europsku uniju, već bi trebala pomoći našim globalnim partnerima da razviju vlastite otporne proizvodne kapacitete. Postojeće inicijative, kao što je vodeća inicijativa Tima Europa za proizvodnju i pristup cjepivima, lijekovima i zdravstvenim tehnologijama u Africi, nastavit će se provoditi i poslužiti će kao koristan model za jačanje kapaciteta u zemljama s niskim i srednjim dohotkom.

Istodobno, kako bi se poduprle javna nabava i donacije, potrebno je osigurati dostupnost medicinskih protumjera. Kako je pokazala pandemija bolesti COVID-19, nedovoljni rezervni kapaciteti za proizvodnju i opskrbu, složeni globalni lanci vrijednosti za proizvodnju i distribuciju lijekova i nedovoljna diversifikacija izvora ovisnosti o trećim zemljama mogu brzo dovesti do nestašica osnovnih medicinskih protumjera. Stoga smatram da bi Europska unija trebala nastaviti ulagati u proizvodnju ključnih medicinskih protumjera kako bi bila autonomnija. Budem li potvrđena, podupirat ću rad povjerenika za zdravlje i dobrobit životinja na izradi akta o kritičnim lijekovima, čiji je cilj jačanje otpornosti naših lanaca opskrbe i smanjenje ovisnosti o trećim zemljama u pogledu ključnih lijekova i njihovih sastojaka.

Nova strategija za potporu medicinskim protumjerama koju mi je predsjednica povjerila trebala bi obuhvatiti terapeutike, cjepiva, dijagnostiku, medicinske proizvode i zaštitnu opremu. U njoj bi se predložio cjelovit pristup počevši od procjene prijetnji pa do potpore istraživanjima i razvoju novih prototipova i proizvoda, povećanja proizvodnje u kriznim vremenima i mehanizma stvaranja zaliha takvih ključnih proizvoda. U sklopu priprema za kemijske, biološke, radiološke i nuklearne prijetnje (KBRN) i na temelju šire strategije stvaranja zaliha iskoristile bi se mogućnosti kao što su zajednička nabava i stvaranje zaliha.

Takva strategija može funkcionirati na terenu samo ako slijedi koordinirani pristup uz poboljšani paket instrumenata EU-a koji se sastoji od relevantnih instrumenata politike. Računat ću na potporu Europskog parlamenta i Vijeća u njezinoj provedbi.